

Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing

Netwerkkart 26 Media

Nederlandse Academie voor Crisisbeheersing en Brandweezorg
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.nipv.nl
info@nipv.nl
026 355 24 00

Colofon

Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan de samensteller geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade ontstaan door eventuele fouten c.q. onvolkomenheden in deze publicatie.

Om deze publicatie te kunnen blijven ontwikkelen en verbeteren, ontvangen wij graag commentaar en suggesties ter verbetering. Vragen of opmerkingen kunt u sturen naar info@nipv.nl, onder vermelding van Bestuurlijke Netwerkkarten.

© Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) en provincie Noord-Holland, 2025

Auteur(s)	Merijn ten Dam
Contactpersoon	Merijn ten Dam

Datum	2025
Status	handboek
Versie	202504

Wij hechten veel belang aan kennisdeling. Delen uit deze publicatie mogen dan ook worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding.

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is bij wet vastgelegd onder de naam Instituut Fysieke Veiligheid.

26 Media

Crisistypen > media: gebrek aan normale middelen tot het doen van mededelingen aan het publiek

Bevoegd gezag > minister-president
> minister van Economische Zaken (EZ)
> partijen bij een convenant tussen decentrale overheden en calamiteitenzender

Soorten maatregelen > maatregelen jegens exploitanten van studio's
> maatregelen jegens aanbieders van openbare elektronische communicatienetwerken en -diensten
> uitvoering convenant

Vorderen van zendtijd

- > In beginsel is vorderen van zendtijd niet aan de orde, aangezien de nationale (Radio 1) en regionale omroepen hun medewerking zullen verlenen indien de overheid het publiek bij crises wil informeren. Voor regionale omroepen is dat in convenanten geregeld, zie hierna.
- > Bovendien kan de (lokale) overheid bij incidenten NL-Alert en bij ernstige incidenten *crisis.nl* inzetten en zo ook het publiek adviseren en informeren, nog afgezien van de eigen websites van de verschillende overheden en overheidsdiensten.
- > Indien toch vordering nodig is, geldt het volgende:
  - de minister-president kan zendtijd en het gebruik van studio's vorderen om mededelingen te doen aan het publiek.
  - de minister-president kan het bevel geven een uitzending onmiddellijk te onderbreken.
  - de minister-president kan andere ministers, commissarissen van de

Koning en burgemeesters aanwijzen die mededelingen kunnen doen.

- deze regeling heeft geen betrekking op toegang tot persorganen (dagbladen of weekbladen).

Minister van EZ

- > De minister van EZ kan in overeenstemming met de minister van JenV aanbieders van elektronische telecomnetwerken een aanwijzing geven over:
  - de crisiscommunicatie, het informeren van de bevolking in de responsfase
  - het waarborgen van de communicatie tussen en met hulpdiensten en overheidsinstanties in de responsfase.Hierbij kan gedacht worden aan aanwijzingen om zeker te stellen dat overheidsmedia en overheidscommunicatienetwerken, zoals C2000, NL-Alert en *crisis.nl*, in de lucht blijven/prioriteit krijgen boven andere media.

Gebruik zendtijd krachtens convenant¹

- > Omdat de regeling van vordering van zendtijd en studio's alleen bevoegdheden toekent aan de minister-president, zijn voor een rechtstreekse relatie tussen decentrale overheden en een calamiteitenzender convenanten opgesteld.
- > Calamiteitenzender: status van de regionale omroep waarbij de zender mededelingen van het bevoegd gezag zonder tussenkomst van de minister-president uitzendt. Bevoegd gezag is de burgemeester, voorzitter veiligheidsregio, commissaris van de Koning en in dringende omstandigheden de operationeel leider.
- > De radiozender van de regionale omroep is permanent beschikbaar om bij calamiteiten een mededeling van het bevoegd gezag ongewijzigd en integraal uit te zenden.
- > De radiozender van de regionale omroep wordt ondersteund door televisie-uitzendingen, teletekst, *tickertape* (een lopende tekstbalk in het beeld), ondertiteling voor doven en slechthorenden en internet.
- > Mededelingen worden ongewijzigd en integraal uitgezonden.
- > Zo nodig wordt het programma onderbroken.
- > Het bevoegd gezag kan de regionale omroep opdragen een of meerdere mededelingen te herhalen of te blijven herhalen.

Censuur, verificatie

- > Het vorderen van zendtijd is iets geheel anders dan de instelling van censuur. Het staat een calamiteitenzender volledig vrij onafhankelijke, kritische journalistiek te bedrijven.
- > Volgens het convenant wordt van de regionale omroep tijdens een periode waarin deze fungeert als calamiteitenzender gevraagd dat als de inhoud van hun eigen journalistieke bevindingen niet overeenkomt of zelfs strijdig is met de officiële mededelingen, ter kennisname worden voorgelegd aan de burgemeester of voorzitter van de veiligheidsregio, of de commissaris van de Koning, voordat zij worden uitgezonden.
- > Burgemeester, voorzitter of commissaris van de Koning kunnen een calamiteitenzender echter niet verbieden berichten uit te zenden.

Europese Unie

- > De Europese Unie is kaderstellend voor het gebruikmaken van elektronische communicatienetwerken en -diensten voor mededelingen van overheidsinstanties aan het algemene publiek tijdens (dreigende) crises. De Europese Unie vervult echter in de responsfase op dit terrein geen rol.

---

¹ Bron: Modelconvenant calamiteitenzender, 2019.

functionele keten media

algemene keten

